

Profielschets Raad van Commissarissen Woongroep Marenland

Organisatie en context

Woongroep Marenland (WM) is een maatschappelijke woningcorporatie werkzaam in de Eemsdelta, een gebied dat bestaat uit de gemeenten Eemsdelta en het Hogeland. WM bezit ongeveer 2500 vhe's (verhuureenheden), waarvan bijna 70% in Appingedam. In het werkgebied zijn 7 corporaties actief, die gezamenlijk eigenaar zijn van circa 32% van de woningvoorraad.

WM richt zich primair op de huisvesting van mensen die daar zelf niet of minder goed in kunnen voorzien. Daarnaast richt WM zich op de secundaire doelgroep, de inkomensgroep tot de huurtoeslaggrens voor sociale huur.

Voor het realiseren van deze missie zijn de volgende speerpunten ontwikkeld:

- Kwaliteit in de dienstverlening aan de klant;
- Kwaliteit van de woning, de woonomgeving en het leefklimaat;
- Effectieve en efficiënte organisatie en bedrijfsvoering (goed werkgeverschap);
- Gezond financieel beleid en beheer (kostenbewust werken).

Het woningbezit van WM staat in het aardbevingsgebied en heeft schade opgelopen door aardbevingen als gevolg van de gaswinning. Sinds enkele jaren werkt WM aan de opgave waarbij de komende zes jaar de helft van de woningen zijn herbouwd. Het versterkings-, vernieuwings- en nieuwbouwproject kent een omvang die de organisatie nog nooit eerder heeft gekend. Dit trekt een sterke wissel op de organisatie die ca. 45 medewerkers (35 fte) telt. WM opereert gezamenlijk met de corporaties in het bevingsgebied (Kr8) om de schade aan de woningen hersteld te krijgen en de waardevermindering van de woningen en andere schadeposten van de NAM vergoed te krijgen. Dit dossier heeft een grote impact op beleid en uitvoering van de corporatie.

Woongroep Marenland is een stichting met een Raad van Commissarissen, bestaande uit vijf personen, een directeur bestuurder en een Managementteam. Woongroep Marenland kent een actieve belanghouders benadering van gemeenten, zorg- en welzijnsinstellingen en de huurdersvereniging. WM geeft haar ondernemingsbeleid vorm vanuit de drie kernwaarden sociaal, betrokken en betrouwbaar. WM doet dit met de drie kerncompetenties klantgericht, ondernemend en samenwerken. Speerpunten zijn:

- Betaalbaarheid, ook voor de laagste inkomens
- Veilige en duurzame woningen
- Leefbaarheid en participatie voor een optimaal woon-en leefklimaat in de regio
- Een vastgoedstrategie die daarvan is afgeleid
- Duurzaamheid voor de toekomst van komende generaties
- Samenwerking in de regio
- Het optimaliseren van de organisatie om ambities waar te maken

Functie van de Raad van Commissarissen

De RvC houdt integraal toezicht op het beleid van de bestuurder en op de algemene gang van zaken in de woningcorporatie. De RvC wordt als klankbord betrokken bij het strategisch beleid en de positie van de corporatie in de maatschappelijke context. Hiertoe weegt de RvC het maatschappelijk belang af tegen de financiële continuïteit van de corporatie. De RvC is werkgever van de bestuurder.

Het toezicht van de RvC op het bestuur omvat in ieder geval:

- De ontwikkeling en realisatie van het beleid van de woningcorporatie en de realisatie van de doelstellingen van de woningcorporatie;
- De realisatie van de versterkingsoperatie;
- De volkshuisvestelijke, maatschappelijke en financiële strategie en de risico's verbonden aan de activiteiten van de woningcorporatie;
- De opzet en de werking van de interne risicobeheersing- en controlesystemen;
- Het kwaliteitsbeleid en efficiency doelstellingen;
- De kwaliteit van de maatschappelijke verantwoording;
- Het financiële verslaggeving proces;
- De naleving van toepasselijke wet- en regelgeving;
- Het risicomanagement en de interne beheersing van verbindingen.

De RvC is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren. De RvC bestaat uit (tenminste) vijf leden, die elkaar in kwaliteit en deskundigheid aanvullen. Twee leden worden benoemd op voordracht van de huurderorganisatie. De zittingsduur is vier jaar, waarna herbenoeming voor nog eens vier jaar kan volgen. Benoemingen en herbenoemingen worden via de Autoriteit Wonen aan de minister voorgelegd voor een zienswijze.

Leden van de RvC ontvangen een vergoeding volgens de landelijke wet- en regelgeving.

Profieleisen

Een evenwichtig samengestelde RvC betekent verscheidenheid. De profieleisen moeten er voor zorgen dat de RvC naast een diverse samenstelling ook de juiste kennis en ervaring in huis heeft, zoals van en in volkshuisvesting, financiën, personeel, relevante vastgoedexpertise, juridische kennis, en bestuurlijke ervaring bij naar omvang gelijkwaardige of grotere organisaties. Daarnaast is kennis van het aardbevingsdossier en de impact op de bewoners onontbeerlijk.

Algemeen kwaliteitsprofiel

Onafhankelijkheid

De vereiste onafhankelijkheid moet op verschillende niveaus worden ingevuld:

- Onafhankelijk ten opzichte van de bestuurder;
- Onafhankelijk ten opzichte van de organisatie;
- Onafhankelijk ten opzichte van de overige leden van de RvC;
- Onafhankelijk van deelbelangen, ook indien het betreffende lid is benoemd op voordracht van de huurdersorganisatie.

Kritische opstelling

Van alle leden van de RvC wordt verwacht dat zij beschikken over een kritische houding en over het vermogen grote verbanden te zien. Van belang is dat de leden afstand kunnen nemen van details en het gehele veld kunnen overzien. Op afstand functioneren, betekent dat het bestuur wordt overgelaten aan de directeur- bestuurder.

Klankbordfunctie

De RvC adviseert en vervult een klankbordfunctie. Om deze positie in te kunnen nemen is het nodig dat er in de RvC voldoende kennis, ervaring en kwaliteit aanwezig is, en ook dat leden van de RvC beschikken over een brede bestuurlijke ervaring en inzicht in strategische afwegingsprocessen. Daarnaast dient er sprake te zijn van senioriteit (in kunde) en overwicht.

Maatschappelijke betrokkenheid

Gelet op het werkkterrein van Marenland wordt van de leden van de RvC een duidelijke maatschappelijke betrokkenheid verwacht. Bovendien maken leden van de RvC zelf deel uit van relevante sociale en maatschappelijke netwerken. Ook dient er oog te zijn voor maatschappelijke ontwikkelingen en de gevolgen daarvan op het gebied van volkshuisvesting en verwante terreinen.

Collegiaal functioneren

De RvC is een collegiaal functionerend orgaan en alle leden van de RvC handelen hiernaar. In deze context kunnen scherpe discussies worden gevoerd, weten de leden waar zij op moeten sturen en kunnen de juiste vragen worden gesteld.

Integriteit

Deze kan vooraf getoetst worden middels een referentieonderzoek, een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en/of open bronnenonderzoek. Naast deze formele kant van integriteit moet het lid in zijn houding en gedrag integer zijn en goed voorbeeldgedrag vertonen.

Bestuurlijke intelligentie

Deze is gekoppeld aan tenminste een HBO werk- en denkniveau. Het lid moet ingewikkelde materie snel kunnen overzien, heeft realiteitszin en een gezond verstand.

Voldoende tijd en betrokkenheid

De rol van lid RvC vraagt om tijd en betrokkenheid. Het lid is in staat om hieraan te voldoen.

Belangenverstrengeling

Vanuit de dagelijkse werkzaamheden van de leden van de RvC (noch op een andere wijze) mag geen sprake zijn van belangenverstrengeling.

Kwaliteitsprofielen

Van ieder lid van de RvC wordt verwacht dat hij of zij de ontwikkelingen ten aanzien van zijn of haar invalshoek/deskundigheid, weet te vertalen naar de volkshuisvesting en naar de woningcorporatie in het bijzonder. Voorstelbaar is dat bepaalde kennisgebieden gecombineerd voorkomen in één persoon. Dit betekent dan ook dat bij de samenstelling van de RvC vooral gekeken wordt of de totale groep op genoemde kennisgebieden voldoende in huis heeft.

Daarnaast zal de voorzitter (en zijn vervanger) vooral capaciteiten moeten hebben om leiding te geven aan de RvC en onderhouden van het contact met de bestuurder.

A Kwaliteitsprofiel voorzitter

De kerntaak van de voorzitter is het waarborgen van de effectiviteit van de Raad van Commissarissen om te kunnen bijdragen aan het functioneren van de woningcorporatie door het juist invullen van de rollen toezichthouder, klankbord en werkgever.

Additionele taken:

- Stelt zich op als verbinder en ontwikkelt actief de sfeer en de teamgeest binnen de Raad.
- Verzorgt de agendavoorbereiding en leidt vergaderingen.
- Fungeert als eerste aanspreekpunt en klankbord voor de bestuurder.
- Signaleert obstakels in de verstandhouding tussen Raad en bestuurder en waarborgt indien mogelijk een goede verstandhouding tussen Raad en bestuurder.
- Stimuleert en monitort de ontwikkeling van de individuele leden van de Raad. Behoudt het overzicht over gevolgde educatie.
- Initieert zelfevaluatiemomenten met betrekking tot het functioneren en verbeteren van de Raad en geeft feedback aan individuele commissarissen over hun functioneren.
- Onderhoudt waar nodig en in overleg met de bestuurder, externe contacten.

De voorzitter beschikt over de volgende kwaliteiten:

- Uitstekende sociale en communicatieve vaardigheden
- Kennis van bestuurlijke besluitvormingsprocessen
- Ruime bestuurlijke ervaring
- Kennis en ervaring in organisatorische en bedrijfskundige vraagstukken
- Oog voor de management- en bestuurstaken van de directeur-bestuurder
- Kunnen omgaan met belangentegenstellingen
- Is motiverend en spreekvaardig
- Brede maatschappelijke belangstelling, is bij voorkeur bekend met de plaatselijke/regionale politieke en maatschappelijke verhoudingen en beschikt over toegankelijke bestuurlijke en politieke contacten

B Kwaliteitsprofiel volkshuisvesting/ruimtelijke ordening

De functie van dit aandachtsgebied is om met name vanuit een bezieling en visie op de volkshuisvesting een bijdrage te leveren aan de continuïteit van de corporatie en haar dienstverlening en nieuwe ideeën van buiten naar binnen toe te voegen.

Gevraagd wordt:

- Kennis en ervaring op het gebied van de volkshuisvesting dan wel stedenbouw en ruimtelijke ordening
- Kennis en ideeën op het gebied van leefbaarheid, herstructurering en samenwerking met andere marktpartijen
- Kennis van de regionale woningmarkt
- Verwantschap met wonen en bouwen
- Kennis van bouwkundige vraagstukken

C Kwaliteitsprofiel financieel-economisch

Het aandachtsgebied financieel-economisch, waaronder mede begrepen kennis op financierings- en beleggingsgebied, is een intern gerichte functie, maar vraagt ook affiniteit met de vereisten van de externe toezichthouders. Gevraagd wordt:

- Kennis van en inzicht in vraagstukken betreffende de financiële continuïteit van een onderneming
- Kennis en inzicht in de externe vereisten van toezicht
- Belangstelling voor financieel-economische vraagstukken
- Kennis om investeringsbeslissingen te beoordelen op financiële risico's
- Kennis van risicomanagement

D Kwaliteitsprofiel juridisch

Het aandachtsgebied juridisch is gericht op spelregels en risico's die worden afgesproken met derden in de complexe situatie van de woningcorporatie.

Gevraagd wordt:

- Kennis en inzicht in juridische vraagstukken, waaronder de toepassing van wet- en regelgeving, contractvorming, bestuursrecht en eventueel procesrecht
- Kennis en inzicht in governance vraagstukken
- Ervaring met juridische besluitvormingsprocessen en onderhandelingen
- Gevoel voor verhoudingen tussen partijen.

E Kwaliteitsprofiel maatschappelijk-bestuurlijk

Dit functieprofiel richt zich op de brede maatschappelijke ontwikkelingen en (lokale) politieke ontwikkelingen rond het woondossier en het aardbevingsdossier, in relatie tot de maatschappelijke waarde de woningcorporatie toe wil voegen.

Gevraagd wordt:

- Kennis en inzicht in governance vraagstukken
- Gevoel voor verhoudingen
- Ervaring met politieke-/bestuurlijke besluitvormingsprocessen en onderhandelingen.
- Kennis van en ervaring met het sociaal domein (wonen, welzijn, zorg);

F Kwaliteitsprofiel vertegenwoordiging van de huurders

Dit aandachtsgebied richt zich vooral op de lokale gemeenschap (bewoners en woningzoekenden). Tot de portefeuille behoort naast het signaleren van ontwikkelingen onder de bevolking van de gemeenten waarin de corporatie werkzaam is, het bewaken van spelregels in de omgang van de corporatie met de bewoners. De door de huurders voorgedragen leden functioneren als volwaardig leden van de Raad van Commissarissen met eenzelfde verantwoordelijkheid voor het toezicht op de continuïteit van de corporatie als de overige leden. De belangenbehartiging voor de huurders geschiedt via het overleg dat de corporatie met de bewoners voert.

Gevraagd wordt:

- Kennis en inzicht in sociale processen en bewonersparticipatie
- Communicatieve en sociale vaardigheden
- Beschikt over brede maatschappelijke belangstelling met een verankering in de lokale gemeenschap
- Gevoel voor verhoudingen tussen partijen.

Statutaire bepalingen

Statutair is bepaald dat leden van de RvC geen deel mogen uitmaken van:

- het College van Burgemeester en Wethouders van een der gemeenten waarin Woongroep Marenland werkzaam is;
- van de gemeenteraad van een der gemeenten waarin Woongroep Marenland werkzaam is;
- van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen.

Verder kan volgens de statutaire bepalingen een lid van de RvC niet zijn:

- een persoon die deel uitmaakt van een orgaan die zich ten doel stelt de belangen van gemeenten of provincies te behartigen;
- een persoon die in dienst is van Woongroep Marenland als werknemer;
- een persoon die deel uitmaakt van het bestuur van Woongroep Marenland;
- een persoon die met Marenland zakelijke relaties onderhoudt, danwel in dienst is van of andere zakelijke relaties heeft met een organisatie die structureel of potentieel zakelijke relaties heeft met Marenland
- een persoon die in dienst is, respectievelijk bestuurslid of toezichthouder is van een woningcorporatie gevestigd in het statutaire werkgebied van Woongroep Marenland
- een persoon die werkzaam is bij een overheidsinstantie welke betrokken is bij het toezicht op Woongroep Marenland, voor zover deze persoon betrokken is bij de zorg voor de volkshuisvesting of belast is met de beoordeling van de werkzaamheden van woningcorporaties.

Appingedam, 9 december 2021